

Nyíri Attila

Szonettek

*Alacsonyrendű igényeket kiszolgáló
értéktelen mű, művészi álarcban*

A giccs

*Korábban menny, pokol és a harmat,
Rózsa, délibáb, roppant ég boltja,
Majd érzelmi viharok színfoltja,
Könnytenger és szívszentély arattak.*

*A valóság hamis tükrözése,
Hivalkodó, ízléstelen köntös,
'Melyet érzelmes sziruplé öntöz:
Ő a silány mű könnyű művésze.*

*Járt utat járatlanért nem hagynak,
Az, amit mond: elcsépett, dagályos,
Ez, amivel bevon bűvkörébe.*

*Vagy humor vet véget a homálynak,
Vagy marad a művészet ragályos,
Máig sem legyőzött, betegsége.*

Égeraracs, 1996. november 19.

*Az egyetemes energia nemcsak
meghatározza, de szabályozza is
a világmindenség működését*

A legnagyobb porszem

*A teremtésben, 'hol lét fakad,
Öt alapelem érvényesül.
A föld az első ezek közül,
Mint a célratörő akarat.*

*Második a tűz, az őserő:
A vakítófényű igazság.
Majd ezt követi a mozgatóst
Létrehozó tiszta levegő.*

*A víz, 'mely átkarolva halad,
És benne minden így eggyé lesz:
Az összetartozást teremtő.*

*Végül az energia marad,
'Mely szeretetre képessé tesz:
Úgy, hogy mindenütt jelenlevő.*

Égeraracs, 1998. október 8.

Van, ahonnan még visszafordulhatsz

A mélység előtt

*Az utad, amelyen jársz, megszokott,
S adott helyzetben mindig úgy teszesz.
Megint más az, amit az Úr rendez,
S a ténnyel megtenni szándékozott.*

*Az elrendelés előre adott.
Érted már a látható műveket?
Mert ha nem, akkor azt sem értheted,
Hogy' jönnek létre a gondolatok.*

*Az elkövetés leküzdhetetlen.
Nincs erősebb ok, mint az oktalan,
S az ellentétek érzelme vagyok.*

*Nem teszek semmit az óhaj ellen.
Fellép a vágy, kívánság oda van,
És cselekedve végül meghalok.*

Kispest, 1996. január 6.

*Az önségtés ösztönös módja
már, ezredévek óta, bevált*

Az egészséges élet alapelve

*Az emberi test épségére hatott,
Panaszok alapján fejeződnek ki,
És kell a betegségeket kezelni.
Test – lélek – szellem egysége így adott.*

*Mindig világos volt mindenki előtt:
Elfáradt testnek jó lesz aludnia,
S mozogni kell, ha túlteng energia.
Erre törekednek hatékony módszerek.*

*Így az energiák számunkra, ahogy
Ellentétesen vagy kiegészítve,
Egymásra hatásban, az összetevők.*

*A kiegyensúlyozatlan állapot
Egyensúlyra való ösztöregése,
Állandó mozgásban: az életerők.*

Kispest, 1996. január 19.

*A boldogság az élet legalapvetőbb,
végső valósága*

Benned van ?

*Az igények elől járnak,
Mögöttük a lehetőség,
'Melyért minden nő, férfi ég,
Aki most él, csak a mának.*

*Szerinted mi a boldogság?
'Mikor beteljesül a vágy.
Fáradt testnek ilyen az ágy,
És betegnek az orvosság.*

*Vágy, ha erős, kaput zárhat.
Az életnek így célja lett,
Mert leszűkült a valóság.*

*Boldog, 'kit szeretve várnak,
Igénytelen. Elégedett,
És benne van az oldottság.*

Suhl, 1997. november 19.

*A biológiai lét az élet
lázáda a halál ellen*

Élettelen vagy élő ?

*Az anyagvilágok változó,
Ott a fizika uralkodik;
A kezdettől így mostanáig
Gazdaságosak a hatások.*

*Az anyag tényleg élettelen,
Vagy követhet közös elveket?
A feszülő vágy, 'mely elvezet,
Mutatja, hogy nem reménytelen.*

*Az élettanban már más az ok;
Ott meghal az, 'mi mozdulatlan;
De a kozmikus most élvezem.*

*Én – az ember – önmagam vagyok,
S élek egy hiteltelen korban;
De megújul majd az életem!*

Égeraracs, 2000. szeptember 15.

A természetet nem lehet leigázni!

Elítélhető a tett ?

*Hogyan hívják azt az embert?
Aki egész életében
Küzdött ösztönei ellen.
Küzdött, közben szólni nem mert.*

*Mesterséges az erkölcsstan.
Testet-lelket megmételyez,
Ha a lélek, amit érez,
Csak elnyomja önmagában.*

*A lélekbe, 'hol elhevert,
Befészkei mélyen magát,
Így a testben is posvány van.*

*A fogalmakat ne keverd!
„Gonosztevő” – hangzik a vád,
De csak beteg valójában.*

Égeraracs, 1999. augusztus 24.

„Az emberek gyakran nehezebben viselik el
az igazságot, mint az igazságtalanságot”

B. Nusič

Elviselni

*A pillanatok idejét most éljük,
Folyton rohanunk, folyton zaklatódunk,
Fogy – egyre csak fogy – szabad akaratunk,
És lassacskán már magunkat sem értjük.*

*Most még zűrzavar és sötétség vesz körül,
Mert az életünk túlságosan való;
S mivel az ember nem lesz mindenható:
Megoldás elől álomba menekül.*

*Sokaknak segít a lelki békéjük
Másképpen látni, mert bennük ég a láng,
'Melynek fényénél tudásunk kibővül.*

*Belső látásunk révén majd elérjük,
Hogy az életet elviseljük, ha bánt,
Mert hosszú az út, 'míg a haj megöszül.*

Égeraracs, 1997. április 28.

Emberség

A szomszédot, hisz' ismered, **anyám,**
'Ki a múltkor téged nem **értett,**
Emlékszem arra, 'mikor **megkérted,**
Hogy vegyen erőt rajta a **magány.**

'Mikor elcsúszott az udvar **fagyán,**
Láttad hogy kelt fel **bőszén, mint sértett.**
Engem az öröm csak akkor **éltet:**
Nevét látva szégyentábla **falán.**

Tudom, hogy neki hiába **szólnál,**
Gondolj arra, ha nem szomszéd **volnál,**
S beállítana hozzá a **halál.**

Hogy a ház rendjét nehogy **megrontsák,**
Törekvésed lásd meddő **bolondság,**
És aki akar, úgyis **megtalál.**

Kispest, 1995. október 11.

Ha akarsz élni,...

Fenntartható fejlődés

*Milyen bolygón akarunk is élni,
Valójában milyenen élhetünk?
Jövőnkben lesz mivel szembenéznünk,
És lesz, amitől lehet még félni!*

*Erdőirtás és talajelhordás,
Fogyatkozó növények világa,
Gerinces fajok kipusztítása,
Kén, ólom, radioaktivitás.*

*Az ember már egyre inkább érzi,
A folyamatnak mint szabhat gátat:
Ez a hír fejlődésbe-állítás.*

*Az adott kincseket nem fecsérli,
És környezetkímélően gyártat.
Nemzetközi szinten ez kihívás.*

Kispest, 1996. február 8.

Gátavatás

„Gyerekek! Gyorsan, ide azt a **fát!**”
Nem kell már többé a kerek **kút,**
'Melynél a vödör le-fel láncon **fut.**
Elkészül végre, itt lesz **ím a gát.**

„Fejezzük hát be! amíg van **világ,**
Hogy meglephessük így ezzel **aput.**”
Remélem este majd csak **hazajut,**
Átadva ott, lenn a **szolgálatát.**

Fejt éjjel-nappal, mivelhogy **vájár,**
S a szemet, 'melyet csákánnyal **feltár,**
Könnyedén viszi, mint a **gépmadár.**

Végre itthon van, megjött a **kincsem:**
„Figyeld a vizet! Látod, **kedves M.?**”
Csőből csöbörbe csöppen **csöndesen.**

Kispest, 1995. október 12.

Hang-zavar

*Ez a ház itt az elvarázsolt **kastély**,
Ebben nem vehet ki senki sem **szobát**.
Estére olyan, mint elhagyott **harctér**,
Itt görbe tükörben nézheti **magát**.*

*A hullámvasúton suhan az **élet**,
Van, aki olyan lesz, mint a **tetszhalott**,
Lefelé menet, és mindig **remélnék**:
Levegőt kaphatnak, nyitva **ablakot**.*

*Az óriáskerék tetején mi **van**?
Akinek dolga van, az lehet **kínban**.
Jó, de minek volt olyan kis **ostoba**.*

*Tudhatná, hogyha bárkit **összezárnak**,
Hihetne ténynek, pusztá **valóságnak**:
Ne üljön fel a körhintára **soha!***

Kispest, 1995. október 14.

*„Tiszteld vendégedet,
ha hitetlen is!”*

Idézet a Koránból

Házunk tücske

*A hirtelen hidegre változott napokban
A melegre igyekvő „vadállatok” között,
A szúnyogokkal együtt, egy tücsök is bejött
A házba, s elfoglalta helyét a lakásban.*

*Nem mindjárt vettük észre a fekete legényt,
Csak akkor, miután a nappali zaj elült,
És a ciripeléses műsorra sor került.
Így mondott nekünk hálát ő a kényelemért.*

*Dickens írása jutott eszembe azonnal,
Am hitvesem ellenzi, hogy mi legyünk azok;
„Akinék tücsök szól a tűzhelyén” – esténként.*

*Bár lakásunk még hideg, úgy érzem azonban,
Függetlenül attól, hogy rövidek a napok,
E pirregés is nyújtja az otthon melegét.*

Égeraracs, 1995. augusztus 31.

Helyzetkép

*Az agyrémek és az álmok kohója,
Vágyak mezeje és rémek színtere;
Az akaratok heves szenvedélye,
És az árnyvonalak kígyózó sora.*

*Előttünk zárva komoran az ajtó,
A küszöbön még tűnődve megállunk;
Elkísér minket a szomorúságunk,
Fekete lepel rajta a takaró.*

*Keresztüllátni: hej, de jó is volna!
Mi van mögötte: ragyogás vagy sötét?
Kíváncsiságunk csak öngúny, 'mely maró.*

*Mintha óriások csatája szólna:
Szabad gondolat nyitja a börtönét,
Végtelenbe néz a látni akaró.*

Égeraracs, 1996. május 14.

*Ahhoz, hogy semmin se
csodálkozzál, tudni kell!*

Kettős tagadás

*Az üresség mindig látszólagos,
Tudnivaló, a tárgyban magában.
Ez nincs benne a tanult tudásban,
Érzékelhetik: a gondolatok.*

*Az ember sivár lelkivilága,
A penészszagú tárgyilagosság,
Az átmenetek, bárhogy kimossák:
Minden üzenet rögzül a tárgyban.*

*Van az emberben bármi a múltból?
Csak a lélek bírja a terhelést,
S a test a lélek erőpróbája.*

*Többekkel ellentétben ott, ahol
A **nincsen semmi** öskifejezést
A magyar nép nagyon jól használja.*

Égeraracsa, 1995. november 3.

„Gyorsaság és pontosság – ez
a mi századunk betegsége”
Roszohovatszkiy Igor

Ki kell deríteni !

(a bölcsészet köréből)

*A létezésnek célja van,
Amely az élet értelme.
Nem vagyunk még felkészülve
Ebben a vonatkozásban.*

*Mindig van s lesz ösztönösség
A fejlődés szakaszában,
Am ha gondolkodás van,
Visszalép, hogy rendeződjék.*

*Kétkedés a tudatban:
Lehetőség-korlát gátak
Vagy következtetések még.*

*Megvalósulhat gyorsabban?
Ezért mindig harcok folynak,
S a butaság ellen is rég.*

Kispest, 2003. december 21.

Kifőzde

*Az átkot, 'melyet a szakács kimert,
Nemcsak egyházit, hanem világít,
Benne növényvilágnak csodáit,
Kebelezte be, mint ismeretlent.*

*Nem mondta meg azt neki még senki,
Hogy miért van a sótartó messze:
Tán, hogy a vízpárát betemesse.
Gondolta, a felszolgáló sejtí,*

*'Kinek zsíros képe mosolyától
Mona Lisa nem nagyon áll távol,
S aki mindig pihenésre vágyva*

*Kerül ágyba, a főnökét áldón,
'Míg a konyhán át, párás homályon,
Botorkál a borgőzös szobába.*

Kispest, 1995. október 10.

Közzétett közhelyek közlése

*Körülöttem áramlik valami,
Ami olyan, mintha fontos volna,
És csak az a csodálatos rajta:
Nem akarnak érteni, hallani.*

*Ami látható: kicsi s egyszerű,
Az óriás csak a láthatatlan.
Én vagyok az, aki állhatatlan,
A vakok között élő egyszemű.*

*Nagy lendülettel kell kimondani
A jólismert, köztudott dolgokat,
Így válik ténnyé, szóvá a betű.*

*A mondatokban semmi új, ami
Személyes érzés, nem is fontosak,
Mert így ömlik szét bennünk a derű.*

Kispest, 1996. december 16.

Lélekrajz

*Fejlődik a lélek rég.
Végtelen sok ajtó nyílt,
Csak valóság, amely tilt.
Soha sincs így itt a vég.*

*Minden lélek átmenet:
Lépcsőfok és semmi más,
Lépcsőfok, ez nem vitás,
'Mely betölt egy életet.*

*A lélek – 'mely elkísért –
Érintetlen tegnaptól
Kész holnapot kérhetett.*

*Más létforma hódít tért,
És jövőt virrasztva szól:
„Benned van az üzenet!”*

Kispest, 1998. március 14.

„A halálnak jöttét egy ember se tudja”

Csokonai

Léted

*A fizika, bár különösnek hat,
Az egyszerű dolgok tudománya.
Körülvesz a közepes világa:
Ilyen szintre méretezett agyad.*

*Az élőlénytformája összetett,
Szinte összehasonlíthatatlan,
Az életet beborító paplan
Eltakarja, mint hó a földeket.*

*Véges a sebesség, idő-távlat
Hármas kiterjedésben végtelen,
Még nem tudod felfogni a mindent.*

*Munkálkodik bennünk az akarat
Az egyensúlyba kerülés ellen,
Mert környezetben ez hialált jelent.*

Kispest, 1997. január 3.

„Vannak ismeretlenek, akik
csakhamar jobban ismerik
egymást, mint a régi ismerősök”
Capuana Lajos

Mindenki magában hordja...

(a lélektan köréből)

*Az életben ki van osztva a szerep:
Mindenkinél más és más a feladat.
'Mikor valaki melletted elhalad,
Nem biztos, hogy az csak véletlen lehet.*

*Az út során egymásra csodálkozás,
A megdöbbenő másikra ismerés;
Megérteni egy emberöltő kevés,
Mert a sors neked naponta árkot ás.*

*A zűrzavart hiába kerülgeted,
A gondokat belül kell megoldani,
Másképp' ismétlődik a találkozás.*

*Az elvárásnak úgy tehetsz eleget,
Ha számodra az életed polcai
A tökéletesedéshez eljutás.*

Égeraracs, 1996. október 6.

Mindezekkel megáldva

*A költő fegyvere: a rím, ha jó.
Pusztaságban egy virágos mezőn
Egyéniséggel áldott tévelygő,
És kifürkészhetetlent kutató.*

*A korunk számára érthetetlen.
Semmibe vesz ő teret és időt,
'Melyek eltűnnek nyomtalanul, sőt
Feloldja költői hevületben.*

*Lélekben egyke, ám – szó, ami szó –
A keblére ölel: nagy hite van,
S valló szívről szólva üzen.*

*Múltba néző és jövőbe látó.
Egy töredezett álmvilágban
Éli a költészetet merészen.*

Égeraracs, 2004. november 5.

*„Az öregkornak három kezdeti jele van. Az első
a rövid távú emlékezet gyengülése. A másik
kettő... a másik kettőre nem emlékszem”*

Ismeretlen szerző

Mit is akartam ?

*Az idegsejtek nem osztódnak,
Ha nem érik őket ingerek
Vagy egyéb serkentő módszerek:
Öregednek vagy elpusztulnak.*

*Amit mindenki észrevehet,
'Ki nem volt feledékeny soha,
És nem tudja, hogy ennek oka
Az emlékezetromlás lehet.*

*Az emlékképek tárolódnak,
Így sok minden észben tartható,
Továbbítva a töltéseket.*

*Ha néhanapján kikapcsolnak,
Erre hivatkozni nem való:
Cserbenhagyott az emlékezet.*

Égeraracsa, 1996. július 28.

*A temető csendes laboratórium,
ahol a halál életté alakul át”*

Pitigrilli

Ősz a temetőben

*A nyarat búcsúztató álmos csendességben
A fehér kövek mellett hervadt virágszirmok,
A nap dél és nyugat között félúton lógott
A lúcfenyők övezte sírdombok kertjében.*

*A tiszta levegőben, a fenyőfák mögött,
Az elmúlás csendjében, halk harangszó ébred,
Majd belehull a gyantaillatú estébe,
És szétoszlik a gyászoló emberek fölött.*

*A fáradtan elbarnult színek lágy ölében
A fehér őszirózsák nagy feje bólogat.
Mára a lét és nemlét határa eltörött.*

*A történetek immár lejátszódtak régen,
Amikor létram a versbe e sorokat:
Az elmúlás mesgyéjén az élet az örök!*

Égeraracs, 1995. augusztus 31.

*A költő a márkás kölni finom
illatához, a rímfaragó a pacsuli
elviselhetetlen szagához hasonlít*

Rímfaragóknak

*Itt élsz-e köztünk valóban?
A lényegét mondod ma is?
Érzed-e, hogy mi a hamis,
Vagy csak nyomtatsz a malomban?*

*Rendelkeztél valamivel,
Vagy újra kellett kezdened?
Tőled kérdezem ezeket,
S úgy hidd, ez engem érdekel.*

*Tudod, hogy mit hoz a holnap,
Vagy számodra ez már homály?
Tanítsz, 'mikor bánysz a rímmel,*

*Vagy csak sötétben tapogatsz?:
'Mit leversz, az kristálypohár,
S nem látsz tisztán, a lelkeddel.*

Kispest, 1995. június 17.

Szemben az árral

*Tetszik vagy sem, sugárözönben élünk,
A hagyományainkat felváltja más.
Olyan jelenség, mint atomrobbanás,
Amelytől megváltozik a vérképünk.*

*A betegség is, mint minden szenvedés,
Valójában nevelő eszköz lehet,
'Mely az egész emberiségből ered,
S javításunkra talált a teremtés.*

*A hétköznapi életben van részünk,
'Melyben kevés a fordulópont-távlat,
Csak egyén számára nő a terhelés.*

*Ha a test erői győznek; nem félünk,
Egyensúly esetén idültté válhat,
Ha az erők gyengék; jön a temetés.*

Kispest, 1997. január 25.

*Tudod-e, hogy ki vagy? Igen?
Úgy életed helyrezőkfen*

Szétesett álmok

*Az egész világ csupa bús véletlen,
Közéjük keveredtem szánalmasan
Töltve az életem kemény magányban:
A sors közönye küzd gyengeségem ellen.*

*Szép véletlenek csak néha lehetnek,
Sújtó időkben keserű a magány.
Szénaként, 'melyet a tót szekérre hány,
Hólepel borít: senkinek sem kellek.*

*A mélység a lelkemben feneketlen.
Egyetlen jutalom a tiszta küzdés,
'Melynek végére gondolni sem merek.*

*Győzni ebben a harcban lehetetlen.
Ráeszméltem: amit a valóság vés,
Azok kegyetlen, buta történetek.*

Kispest, 2002. november 30.

„Az éhségnek nevezett érzetet a
gyomor gyűrűző mozgása váltja ki”

Kunitzer Szonja

Szóra éhesen

*Már régóta kerülgetem,
Az élet más:
Ökölcsapás.
Szülőházám lett idegen.*

*Görcsösen, de kapaszkodom.
Megelőznek
Légörvények,
S elfogyott a csodálatom.*

*Kihull minden, nem emlékszem...
Sok a tilos,
Mivel táplál a világom?*

*Kihez szólhat az értelem?
Oly' magányos,
Mint a betű a honlapon.*

Kispest, 2006. január 31.

Tárgyak árnya

*Fakónál fakóbb őszi délutánban
Neki kell állnom a félkész szonettnek.
A lapszerkesztőm egyre attól retteg,
Hogy az olvasó lapoz s nem találja.*

*Ha tudnám azt, hogy hová van bezárva:
Valahol itt kell lennie a versnek.
Előbb-utóbb egy mesterért esengek,
Hogy ne hulljon rám a rút késés árnya.*

*Mondhatom, szép kis este elé nézek.
Hogy magyarázom meg azt, ha elkések:
Szemrehányó lesz szeme villanása.*

*Jól nézek ki, ha nem tudom kinyitni,
Mivel házmesterünk úgy telehinti
Addig, 'míg meglesz keresésünk tárgya.*

Kispest, 1995. október 13.

Tetten értük...

*Gyerekfejjel kételkedtem inkább,
'Mikor végtelennek tűnt egy-egy nap,
'Míg a játékunknak vége szakadt,
Ott még valódi volt a bosszúság.*

*Ha kerestünk egy kis apróságot,
Noha emlékeztünk jól, hol láttuk,
És 'mikor a reményt már feladtuk,
Akkor került elő, persze nem ott.*

*Bizalmatlanság szült sok-sok vitát,
'Mely abban a korban természetes,
Mert tetten értük a hanyagságot.*

*Pontatlan volt és maradt a világ.
A felnőttek szerint tévedés ez,
De akkor – hidd el! – ott csalódás volt.*

Kispest, 1997. március 25.

*A hamisítatlan történelmet
a néptől lehet megtanulni*

Történelmet írunk

*Átrohanva gázol világ
Életünkben, 'hol utazunk,
Olyan Szellem az utasunk,
Amely gyakran vét most hibát.*

*Becsúgyon túl minden hamis.
Okatlanul, nem okosan,
Jogtalanul folytonosan
Történelmet írunk ma is.*

*Az Ítélet tart majd szitát,
'Melyen bárki fennakadhat,
'Ki bizonyít is, nemcsak hisz.*

*A túlfűzött óra megállt,
Az Élet így nem haladhat:
Az időtlen út hova visz?*

Égeraracsa, 1997. szeptember 23.

Tartalomjegyzék

*Tizennégy sorból álló költemény, amelyből kettő négysorú és kettő háromsorú.
A mondanivaló miatt a rímképlete: a - b - b - a, c - d - d - c, a - e - c, a - e - c.*

1995

*Rímfaragóknak
Ősz a temetőben
Házunk tücske
Kifőzde
Emberség
Gátavatás
Tárgyak árnya
Hang-zavar
Kettős tagadás*

2000

Élettelen vagy élő?

2001

Szétesett álmok

2003

Ki kell deríteni!

1996

*A mélység előtt
Az egészséges élet alapelve
Fenntartható fejlődés
Helyzetkép
Mit is akartam?
Mindenki magában hordja...
A giccs
Közzétett közhelyek közlése*

2004

Mindezekkel megáldva

2006

Szóra éhesen

1997

*Léted
Szemben az árral
Tetten értük...
Elviselni
Történelmet írunk
Benned van?*

1998

*Lélekrajz
A legnagyobb porszem*

1999

Elítélhető a tett?